

Państwowy Powiatowy
Inspektor Sanitarny
ul. Stefana Okrzei 16
57-300 Kłodzko

RADA MIEJSKA
w Kłodzku

Wpł. 16-02-2018

Nr 95/1 zał.

**OCENA STANU BEZPIECZEŃSTWA
SANITARNEGO ZA 2017 ROK
NA TERENIE MIASTA
KŁODZKA
NA PODSTAWIE DZIAŁALNOŚCI
POWIATOWEJ STACJI
SANITARNO - EPIDEMIOLOGICZNEJ
W KŁODZKU**

PAŃSTWOWY POWIATOWY
INSPEKTOR SANITARNY
w Kłodzku
T. Józefiak
Teresa Józefiak

Kłodzko 2018 r.

SPIS TREŚCI

WSTĘP.....	3
1. Ocena wybranych zagadnień epidemiologicznych	4
2. Stan sanitarno-higieniczny zakładów żywności i żywienia	8
3. Ocena jakości wody i urządzeń wodociągowych.....	14
4. Obiekty użyteczności publicznej.....	15
5. Higiena dzieci i młodzieży.....	17
6. Warunki sanitarno-higieniczne środowiska pracy	22
7. Zapobiegawczy nadzór sanitarny	24
8. Działalność w zakresie oświaty zdrowotnej i promocji zdrowia	25
9. Działalność laboratoryjna.....	28
PODSUMOWANIE I WNIOSKI	29

WSTĘP

Do priorytetowych zadań w działalności Państwowej Inspekcji Sanitarnej w Powiecie Kłodzkim a tym samym na terenie Miasta Kłodzka należą: kompleksowa ochrona zdrowia publicznego oraz zapobiegawczy i bieżący nadzór nad wszystkimi obszarami życia, mającymi bezpośredni lub pośredni wpływ na bezpieczeństwo zdrowotne mieszkańców Miasta i Powiatu. **3808** przeprowadzonych czynności kontrolnych, **6185** badań i **10637** oznaczeń, **2433** wydanych decyzji, postanowień i specjalistycznych opinii - to niektóre tylko wielkości obrazujące całoroczny wysiłek organizacyjno-merytoryczny pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej.

W swojej działalności merytoryczno-kontrolnej pracownicy Państwowej Inspekcji Sanitarnej w sposób szczególny zajmowali się warunkami zdrowotnymi żywności i żywienia, obejmując swoim nadzorem **1924** zakładów zajmujących się produkcją, dystrybucją oraz zbiorowym żywnością. Kontrolowaliśmy zakłady w zakresie higieny pracy, odwiedzaliśmy placówki oświatowe interesując się higieną procesów nauczania i wychowania oraz wypoczynku i rekreacji. Ze szczególną uwagą sprawdzaliśmy ośrodki organizujące letni i zimowy wypoczynek dzieci i młodzieży oraz zakłady opieki zdrowotnej, konsekwentnie egzekwując respektowanie obowiązujących w tym zakresie przepisów sanitarno-technicznych.

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kłodzku realizuje zadania z zakresu zdrowia publicznego w celu ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych. Zapewniamy jak najwyższy poziom realizacji zadań poprzez wdrożony zintegrowany system zarządzania jakością w oparciu o normy:

- PN-EN ISO 9001:2015 „Systemy zarządzania jakością- Wymagania.”;
- PN-EN ISO/IEC 17020:2012 „Ocena zgodności. Wymagania dotyczące działania różnych rodzajów jednostek przeprowadzających inspekcję”;
- PN-EN ISO/IEC 17025:2005+Ap.1:2007 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”.

I. OCENA WYBRANYCH ZAGADNIENÍ EPIDEMIOLOGICZNYCH

Ocena obiektów służby zdrowia

Na terenie Miasta Kłodzka funkcjonują następujące podmioty prowadzące działalność leczniczą:

- Szpital – 1,
- Przychodnie i poradnie – 29,
- Indywidualne praktyki lekarskie – 28,
- Indywidualne praktyki lekarzy stomatologów – 31,
- Laboratoria diagnostyczne – 1,
- Zakłady rehabilitacji – 1,
- Stacja Dializ – 1.

Podmioty są w dobrym stanie technicznym i sanitarnym. Przestrzegane są procedury medyczne.

Nie prowadzi się postępowań administracyjnych.

W 2017 r. na terenie Kłodzka nie przeprowadzono żadnych akcji przeciwepidemicznych.

Szczepienia ochronne.

Wykonanie obowiązkowych szczepień ochronnych w 2017 r. jest podobne do roku 2016.

Punkty szczepień są wyposażone zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego.

Przestrzegane są terminy szczepień, zasady transportu, przechowywania preparatów szczepionkowych. Gospodarowanie szczepionkami – prawidłowe.

Przestrzegane są stosowne procedury medyczne.

Szczepienia zalecane:

W 2017 r. zaszczepiono podobną jak w 2016 r. liczbę osób szczepionkami zalecanymi – poza kalendarzem szczepień, nabywanymi przez pacjentów w zakresie własnym.

Tabela. Wykonanie niektórych szczepień zalecanych

Rodzaj szczepienia	Rok 2016	Rok 2017
Wirusowe zapalenie wątroby typu A	8	1
Kleszczowe Zapalenie Mózgu	70	67
Tężec	220	197
Grypa	814	871

W 2017 roku stwierdzono 26 przypadków uporeczywego uchylania się od obowiązkowych szczepień ochronnych wobec 21 w roku 2016. Liczba uchylających się od szczepień wzrasta. Rodzice dzieci złożyli pisemne oświadczenia o odmowie poddania dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnym.

Do rodziców odmawiających poddania dzieci obowiązkowym szczepieniom ochronnych wystosowano pisma obligujące ich do zaszczepienia dzieci. Wystawiono cztery tytuły wykonawcze dotyczące nałożenia grzywny w celu egzekucji obowiązku szczepień ochronnych.

Tabela. Procentowe wykonanie niektórych programowych szczepień ochronnych w 2017 r. w porównaniu z rokiem 2016.

Rodzaj szczepienia	2016	2017
WZW B w 1 r. życia(uzupełniające)	45	39,5
Błonica, tężec, krztusiec , w 2 r. życia(uzupełniające)	45	41,6
Haemophilus influenzae w 1 r., życia(pierwotne)	69	60,3
Haemophilus influenzae w 2 r., życia(uzupełniające)	45	41,6
Odra, świnka, różyczka w 2 r. życia	87	78,9
Odra, świnka, różyczka w 10 r. życia	83	54,3
Polio 6 r. życia	55	67,5
Tężec, błonica w 19 r. życia	85	82,2

Sytuacja epidemiologiczna na terenie Klodzka.

Zatrucia pokarmowe i borelioza.

W 2017 r. nie rejestrowano zbiorowych zatruc pokarmowych.

Zapadalność na boreliozę większa niż w 2016 r.

W 2017 r. spadła ilość zachorowań na salmonellozę.

Tabela 1. Liczba zachorowań na wybrane choroby zakaźne

Rok	Liczba zachorowań na salmonellozę i boreliozę	
	Salmonellozy	borelioza
2015	1	3
2016	4	4
2017	2	6

Tabela 2. Zapadalność na salmonellozę i boreliozę

Rok	zapadalność na wybrane choroby zakaźne	
	Salmonellozy	borelioza
2015	3,3	9,9
2016	13,2	13,2
2017	6,6	19,8

Wirusowe Zapalenia Wątroby

W 2017 r. zarejestrowano, podobnie jak w roku 2016, 2 zachorowania na WZW C.

WZW B na poziomie 1 zachorowania, identycznie jak w roku 2016.

Tabela 3. Liczba zachorowań na WZW

Rok	Liczba zachorowań na wybrane choroby zakaźne		
	WZW typu B	WZW typu C	WZW typu A
2015	1	6	0
2016	1	2	0
2017	1	2	0

Tabela 4. Zapadalność na WZW

Rok	zapadalność na wybrane choroby zakaźne		
	WZW typu B	WZW typu C	WZW typu A
2015	3,3	19,8	0
2016	3,3	6,6	0
2017	3,3	6,6	0

Zachorowania na choroby zakaźne wieku dziecięcego.

W porównaniu z rokiem 2016, w 2017 r. odnotowano wzrost zachorowań na biegunki do lat 2, świnka bez zmian.

Nie zarejestrowano zachorowań na różyczkę, płonicę i ospę wietrzną.

Tabela 5. Liczba zachorowań na choroby zakaźne wieku dziecięcego

Rok	Liczba zachorowań na choroby zakaźne wieku				
	Płonica	Ospa wietrzna	Różyczka	Świnka	Biegunki do lat 2
2015	1	76	0	1	9
2016	2	26	0	1	12
2017	0	0	0	1	17

Tabela 6. Zapadalność na wybrane choroby zakaźne wieku dziecięcego

rok	Zapadalność na wybrane choroby zakaźne wieku dziecięcego				
	Płonica	Ospa wietrzna	Różyczka	Świnka	Biegunki do lat 2
2015	3,3	250,9	0	3,3	29,7
2016	6,6	85,8	0	3,3	39,6
2017	0	0	0	3,3	56,1

Zachorowania na inwazyjną chorobę meningokokową.

W 2017 roku na terenie Miasta Kłodzka nie zarejestrowano zachorowań na inwazyjną chorobę meningokokową.

Grypa sezonowa.

W 2017 roku zarejestrowano 1233 przypadki grypy sezonowej wobec 853 w roku 2016.

Zakażenia szpitalne

W szpitalu działają komitet i zespół d.s. zakażeń szpitalnych. Ich zadaniem jest przeciwdziałanie zakażeniom wewnątrzszpitalnym.

PSSE w Kłodzku analizuje działalność zespołu i komitetu, które raportują w określonych terminach zagadnienia zakażeń szpitalnych.

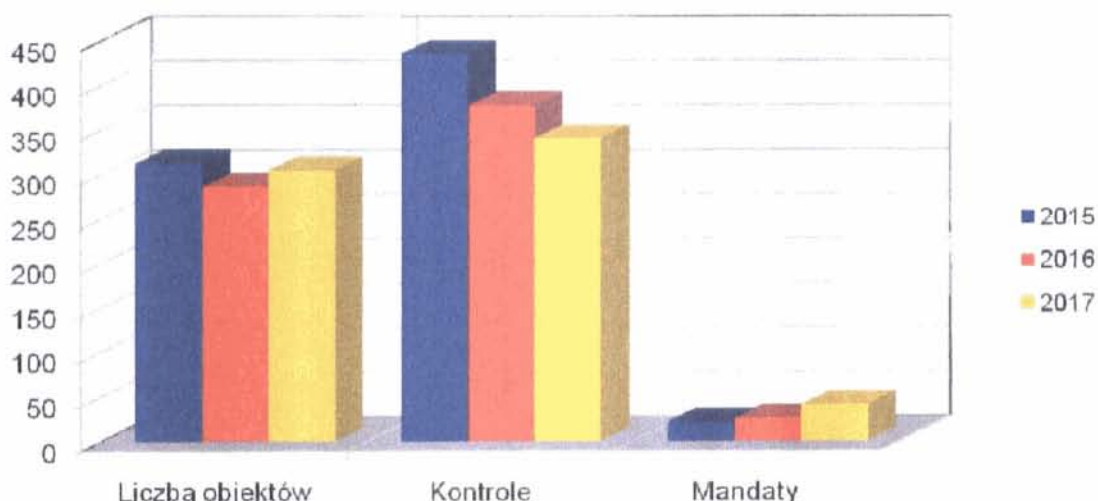
W 2017 r. nie zarejestrowano ognisk epidemicznych w szpitalu.

II. STAN SANITARNO-HIGIENICZNY ZAKŁADÓW ŻYWNOSCI, ŻYWNIENIA I PRZEDMIOTÓW UŻYTKU

Głównym celem prowadzonych urzędowych kontroli sanitarnych w zakładach żywienia i żywności jest zapewnienie odpowiedniego poziomu ochrony zdrowia konsumentów przez zagwarantowanie bezpieczeństwa żywności.

W 2017 roku na terenie miasta Kłodzka przeprowadzono 340 urzędowych kontroli żywności w 304 nadzorowanych zakładach. Winnych zaniedbań sanitarnych ukarano 40 mandatami na kwotę 13 700 zł.

**Nadzór nad obiektami żywności, żywienia i przedmiotów użytku
w latach 2015-2017**

Błędy żywieniowe:

W celu określenia jakości i sposobu żywienia w 2017 roku na terenie miasta Kłodzko wykonano 4 teoretyczne oceny jakościowe jadłospisów. Analizy dokonano na podstawie przeglądu planowanych jadłospisów dekadowych.

Oceny dokonano w następujących grupach obiektów:

- a) bloki żywienia w domach opieki społecznej – 1
 - Dom opieki „Majowy Sen” ul. Wyspiańskiego 40, Kłodzko;
- b) stołówki szkolne – 1
 - Stołówka przy Szkole Podstawowej nr 6 ul. Bohaterów Getta 22, Kłodzko;
- c) stołówki w przedszkolach – 1
 - Przedszkole nr 4 z oddziałami integracyjnymi i oddziałami specjalnymi im. Jana Brzechwy, ul. Bohaterów Getta 9, Kłodzko;
- d) inne zakłady żywności – 1
 - Zakład karny ul. Bohaterów Getta 16, Kłodzko.

Podczas analizy jadłospisów stwierdzono najczęściej występujące nieprawidłowości w ich planowaniu:

- nie do wszystkich posiłków zaplanowano dodatek warzyw lub owoców w formie surowej lub przetworzonej tj. poddane obróbce termicznej,
- część posiłków budziła zastrzeżenia co do zawartości pełnowartościowego białka zwierzęcego,
- posiłki obiadowe budziły zastrzeżenia co do odczynu – nie zachowano równowagi kwasowo-zasadowej tj. posiłki o tym samym odczynie powtarzają się w kolejne dni żywienia,
- posiłki powtarzają się w ciągu trwania dekady,
- nie do wszystkich posiłków śniadaniowych planowano mleko w formie napoju lub zupy mlecznej sporządzonej na jego bazie (Zakład Karny),
- niezgodnie z zasadami racjonalnego żywienia nie zaplanowano w ciągu trwania dekady potrawy sporządzonej na bazie ryb (Zakład Karny).

Poza tym :

- do drugich dań obiadowych oprócz ziemniaków, pełniących rolę produktu objętościowego, zaplanowano: ryż, kaszę jęczmienną, kaszę gryczaną i makaron,
- potrawy mięsne przyrządzane różnorodną techniką kulinarną (gotowanie, smażenie, duszenie).

Mając powyższe na uwadze planowane jadłospisy wymagają działań korygujących, mających na celu poprawę ich jakości. Ponadto przedłożone do oceny jadłospisy spełniały wymogi: Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26.07.2016 r. w sprawie grup środków spożywczych przeznaczonych do sprzedaży dzieciom i młodzieży w jednostkach systemu

oświaty oraz wymagań, jakie muszą spełniać środki spożywcze stosowane w ramach żywienia zbiorowego dzieci i młodzieży w tych jednostkach oraz Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1169/2011 z dnia 25 października 2011r. w sprawie przekazywania konsumentom informacji na temat żywności, które stanowi, iż wszystkie składniki powodujące alergie, wykorzystywane przy produkcji posiłków powinny być oznaczone zgodnie z art. 21 cytowanego rozporządzenia.

Sprawozdania z przeprowadzonych ocen żywienia przekazano do wyżej wymienionych zakładów.

Usterki i uchybienia:

Na terenie Miasta Kłodzka znajdują się zakłady produkujące żywność – piekarnie, ciastkarnie, zakłady żywienia zbiorowego tj. restauracje, stołówki w szkołach i przedszkolach, zakłady obrotu hurtowego i detalicznego.

Podczas urzędowych kontroli żywności najczęściej kwestionowano:

- brak opracowanych i wdrożonych zasad systemu HACCP;
- brak aktualnych książeczek zdrowia pracowników;
- obecność środków spożywczych po upływie daty minimalnej trwałości lub terminu przydatności do spożycia;
- nieprzestrzeganie instrukcji GHP/GMP (dobrych praktyk higienicznych i produkcyjnych głównie w zakresie mycia i dezynfekcji pomieszczeń, sprzętu, higieny osobistej personelu, zabezpieczenia przed szkodnikami, usuwania odpadów);
- brak zachowanej segregacji w urządzeniach chłodniczych;
- brak prawidłowego znakowania środków spożywczych,
- brak prawidłowej gospodarki odpadami pochodzenia zwierzęcego,
- brak badań wyrobów gotowych produkowanych w restauracjach, punktach małej gastronomii i zakładach żywienia zbiorowego zamkniętego.

Przeprowadzane kontrole obejmowały wzorem lat ubiegłych podobny zakres tematyczny i dotyczyły one:

- identyfikowalności mięsa i przetworów mięsnych, gospodarki odpadami, głównie odpadami pochodzenia zwierzęcego,
- prawidłowości znakowania środków spożywczych produkowanych przez

- rodzimych producentów, jak również żywności znajdującej się w obrocie,
- identyfikowalności surowców używanych do produkcji, prawidłowej jakości zdrowotnej wyrobów gotowych,
 - warunków produkcji i transportu posiłków produkowanych i dostarczanych w ramach cateringu,
 - oceny stanu techniczno-sanitarnego kontrolowanych zakładów,
 - nadzoru nad środkami spożywczymi pochodzenia zwierzęcego w związku z rozprzestrzenianiem się afrykańskiego pomoru świń (ASF) na terenie kraju,
 - stopień wdrożenia i przestrzegania instrukcji GHP/GMP (dobrych praktyk higienicznych i produkcyjnych) oraz systemu HACCP (system analizy zagrożeń i krytycznych punktów kontroli).

W wielu zakładach prowadzone jest postępowanie administracyjne mające na celu wyegzekwowanie prawidłowego stanu technicznego. Za stwierdzony nieprawidłowy stan sanitarny nałożono mandaty karne. Powtórne kontrole w tych zakładach wykazały realizację zaleceń wydanych w decyzjach Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Kłodzku.

W 2017 roku unieruchomiono zakład małej gastronomii, w którym stwierdzono uchybienia zagrażające zdrowiu i życiu ludzkiemu. Kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie uchybień i zakład został ponownie uruchomiony.

Podczas przeprowadzania urzędowych kontroli stwierdzono znaczne pogorszenie stanu sanitarnego w sklepach sieci „Biedronka”. Podczas kontroli przeprowadzonych w tych sklepach „Biedronka” nałożono liczne mandaty karne i nałożono decyzje z zagrożeniem unieruchomienia.

Nadal sprawdzana jest zawartość związków polarnych w tłuszczach smażalniczych przy użyciu jednorazowych testów określających stopień degradacji tłuszczu smażalniczego. Nie stwierdzono nieprawidłowości w tym zakresie.

W większości zakładów udokumentowano prawidłową jakość zdrowotną potraw nietrwałych mikrobiologicznie.

Nadzór sanitarny:

Do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kłodzku w 2017 r. wpłynęły 24 interwencje dotyczące zakładów znajdujących się w Kłodzku, zarzuty potwierdziły się w 5 przypadkach, dotyczyły one sklepów i zakładów żywienia.

Główne zarzuty to:

- braku oznakowania środków spożywczych oraz brudnych opakowań jednostkowych miodu sprzedawanego na targowisku,
- zgniłych i zepsutych warzyw i owoców będących w obrocie,
- niewłaściwej diety w zakładzie karnym,
- braku zachowanej higieny przy przewozie posiłków samochodem prywatnym,
- braku higieny personelu sklepu (brudna odzież ochronna, brudne ręce),
- brudnych pomieszczeń sklepowych,
- wycieku fekali i wydobywającego się z fetoru z korytarzu do pomieszczeń produkcyjnych,
- brudnych pomieszczeń bloku żywienia,
- braku bieżącej ciepłej wody w pomieszczeniu produkcyjnym,
- brudnych lodówek i braku w nich segregacji,
- braku prawidłowego wyposażenia przy umywalkach do mycia rąk,
- brudnych koszy sklepowych,
- braku książeczek zdrowia personelu biorącego udział przy produkcji,
- brudnych i zaśmieconych posadzek w salach sprzedażowych,
- zaśmieconego otoczenia przy rampach rozładunkowych.

Winnych, stwierdzonych nieprawidłowości, ukarano mandatami karnymi. Wszystkie zakłady, których dotyczyły interwencje zostały objęte szczególnym nadzorem sanitarnym.

OCENA DZIAŁAŃ W RAMACH SYSTEMU RASFF i RAPEX

W 2017 roku w ramach systemów wczesnego ostrzegania przed niebezpiecznymi produktami żywnościowymi i środkami żywienia zwierząt (RASFF) otrzymano powiadomienia alarmowe i powiadomienia informacyjne.

Powiadomienia alarmowe dotyczyły:

- obecności kawałka metalu w produkcie „Xylitol Sugarfree Drops”, kraj pochodzenia Chiny;
- stwierdzenia obecności fipronilu w produkcie jajecznym – Eipro – Vermarktung, Lohne, kraj pochodzenia Niemcy;

- stwierdzenia obecności bakterii: Salmonella spp., Enterobacteriaceae w produkcji Ekologiczny Imbir Ekologiczne Przyprawy Dary Natury;
- przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu ochratoksyny A w produkcji “Rodzynki sultańskie”;
- stwierdzenia obecności bakterii Salmonella w produkcji “DAS EXQUISITE HEIDEL BEERE WEISSE SCHOKOLADE”.

Powiadomienia informacyjne dotyczyły:

- stwierdzenia azotanu kreatyny w suplemencie diety „Creatine”, kraj pochodzenia USA;
- stwierdzenia przekroczenia najwyższego dopuszczalnego poziomu pozostałości pestycydu – iprodionu w produkcji “Por”, kraj pochodzenia Belgia.

Podczas przeprowadzania urzędowych kontroli żywności w ramach działań w systemie RASFF nie stwierdzono w obrocie kwestionowanych produktów zostały one sprzedane odbiorcom indywidualnym, w jednym przypadku produkt został zwrócony do dostawcy tj. czekolada “DAS EXQUISITE HEIDEL BEERE WEISSE SCHOKOLADE” w ilości 24 szt.

W przypadku otrzymania powiadomienia – pracownicy Sekcji HŻŻ i PU przeprowadzali w trybie pilnym, tj. do 48 godzin od chwili otrzymania powiadomienia, kontrole w podległych obiektach, hurtowniach i sklepach spożywczych – celem sprawdzenia, czy określona w powiadomieniu partia kwestionowanego środka spożywczego, przedmiotu użytku, lub kosmetyku znajduje się w obrocie.

BADANIA ŻYWNOŚCI

Na terenie Miasta Kłodzka w 2016 roku pobrano do badań laboratoryjnych 138 próbek. Próbkę do badań pobierano w związku z planem poboru próbek. Próbkę badaną były w następujących kierunkach: jakość mikrobiologiczna, formaldehyd, kwasy tłuszczowe Omega - 3, pestycydy, migracja specyficzna pierwszorzędowych amin aromatycznych, WWA, 3-MCPD, substancje dodatkowe, metale ciężkie (m.in. ołów i kadm), witaminy i składniki mineralne. Do badań pobierane były głównie próbki pochodzenia krajowego jak również próbki pochodzące z Unii Europejskiej i spoza niej.

Badaniom podlegały następujące grupy środków spożywczych: mleko i przetwory mleczne, ryby i ich przetwory, jaja i ich przetwory, mięso świeże, wyroby garmazeryjne, wyroby

cukiernicze i ciastkarskie, lody, warzywa, owoce, napoje alkoholowe, wody mineralne i napoje bezalkoholowe, środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego, suplementy diety, materiały i wyroby do kontaktu z żywnością.

Próby pobrano w takich obiektach jak: piekarnie, ciastkarnie, głównie w Hipermarkecie „Carrefour”, sklepy sieci „Biedronka”, Super Market „E. Leclerc”, hurtownie i inne mniejsze sklepy.

W wyniku przeprowadzonych badań zakwestionowano 7 pobranych próbek w zakresie: oznakowania – dwie próbki napoi, przekroczenia parametrów mikrobiologicznych w lodach - pięć próbek.

Rosnąca z roku na rok świadomość przedsiębiorców w zakresie obowiązujących wymagań GHP, GMP i systemu HACCP ma wpływ na prawidłowy stan sanitarny zakładów i jakość produkowanych posiłków, przykładem tego są następujące obiekty:

- Restauracja „KORONA”, ul. Noworudzka 1;
- Ciastkarnia i Zakład Produkcji Lodów „MASŁANKA”, ul. Wojska Polskiego;
- Ciastkarnia „DUDZIAK”, ul. Czeska.

Nadal istnieje tendencja do dalszego rozwoju zakładów o największej produkcji, natomiast zawieszają działalność zakłady małe często rodzinne, które wypierane są z rynku przez duże zakłady, głównie piekarnie.

III. OCENA JAKOŚCI WODY I URZĄDZEŃ WODOCIĄGOWYCH

Infrastruktura wodociągowa służąca zaopatrzeniu ludności w wodę.

Miasto Kłodzko zaopatrywane jest w wodę ze studni zlokalizowanych na południe od miasta w obrębie lewo i prawobrzeżnych terenów wodonośnych przylegających do rzeki Nysy. Woda ujmowana jest przez system 22 studni infiltracyjnych. Dobowa produkcja wody z wodociągu wynosiła ok. 5000 m³/ dobę, a liczba zaopatrywanych odbiorców ok. 30000. Uzdatnianie wody realizowane jest z wykorzystaniem nowoczesnych technologii oczyszczania i monitoringu produkcji wody. Zastosowanie dwutlenku chloru jako dezynfektanta pozytywnie wpłynęło na stabilną i dobrą jakość wody pitnej. W 2017 roku przeprowadzono dwie kontrole sanitarne urządzeń wodociągowych. Oceniono skontrolowane

urządzenia infrastruktury wodociągowej jako dobre pod względem sanitarno- technicznym. Nadzorem została objęta sieć wodociągowa poprzez badanie próbek wody pobieranych w reprezentatywnych punktach w obszarze dystrybucji .

Ocena jakości wody przeznaczonej do spożycia.

Prowadzony stały monitoring wody na sieci wodociągowej pozwolił na ocenę jej jakości. Zbadanych zostało 15 próbek wody pod względem mikrobiologicznym i fizyko-chemicznym. W badanych próbkach wody nie stwierdzono przekroczeń dopuszczalnych wartości parametrów określonych w Rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dn.13.11.2015 roku w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi (Dz. U. z 2015r. poz. 1989). Woda dostarczana do odbiorców spełniała w 2017 roku wymagania jakości mikrobiologicznej i fizyko-chemicznej .

IV. STAN SANITARNY OBIEKTÓW UŻYTECZNOŚCI PUBLICZNEJ.

Ogólny i powszechny dostęp do świadczonych usług w obiektach użyteczności publicznej, a w następstwie większe ryzyko rozprzestrzeniania się chorób zakaźnych, wymaga szczególnego nadzoru nad przestrzeganiem wymagań sanitarnych. Celem przeprowadzenia kontroli było sprawdzanie stanu sanitarnego w trakcie świadczonych usług. Oceny obiektów dokonano na podstawie przeprowadzonych 224 kontroli sanitarnych.

W 2017 r. w trakcie przeprowadzonych 3 kontroli sanitarnych w ustępach publicznych stwierdzono nieprawidłowy stan techniczny w ustępie przy pl. Targowym. Kontrola wykazała nieprawidłowości sanitarno-techniczne dotyczące sufitu i ścian w pomieszczeniach ustępu. W pozostałych obiektach był zachowany prawidłowy stan sanitarno-techniczny pomieszczeń, stan higieniczny był utrzymany dobrze.

Na terenie miasta Kłodzka skontrolowano 4 obiekty w których świadczone są usługi hotelarskie: Dom Wycieczkowy przy ul. Kusocińskiego nr2, Pokoje Gościnne „Verona”, Pokoje Gościnne „Bizancjum” i Willę „Zacisze”. W wyniku przeprowadzonych kontroli 3 obiekty oceniono jako dobre, obiekty spełniały wymagania sanitarne. W Domu Wycieczkowym przy ul. Kusocińskiego 2 stwierdzono nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny ścian w korytarzach komunikacyjnych i w pokojach mieszkalnych. Prowadzono

postępowanie administracyjne. Wydano decyzję nakazującą usunięcie nieprawidłowości. Doprowadzono pomieszczenia do prawidłowego stanu sanitarnego.

Zakłady fryzjerskie i kosmetyczne.

Ze względu na duże ryzyko zdrowotne przy świadczeniu usług zakłady zostały objęte ścisłym nadzorem sanitarnym. Na terenie Kłodzka przeprowadzono 48 kontroli w obiektach odnowy biologicznej w zakładach fryzjerskich, kosmetycznych oraz w zakładzie tatuażu. W wyniku przeprowadzonych kontroli nie stwierdzono uchybień technicznych i sanitarnych w zakładach. Dezynfekcja narzędzi, sprzętu oraz powierzchni roboczych prowadzona była prawidłowo. W skontrolowanych salonach kosmetycznych i zakładzie tatuażu stosowano procedury zabezpieczające przed zakażeniem w trakcie czynności naruszających ciągłości tkanki. Bezpieczeństwo zdrowotne w trakcie korzystania z usług było zapewnione na dobrym poziomie.

Obiekt rekreacji wodnej sezonowy. Kryta pływalnia.

Sezonowy obiekt kąpielowy w Kłodzku był w dobrym stanie sanitarno-technicznym. Niecki basenowe, sanitariaty, otoczenie niecek było utrzymane w prawidłowym stanie porządkowym. W sezonie letnim pobrano 4 próbki wody do badań laboratoryjnych w zakresie oznaczeń bakteriologicznych. Zbadana woda odpowiadała stawianym jej wymaganiom.

W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych w krytej pływalni przy ul. Jana Pawła II w Kłodzku stwierdzono spełnienie wymagań pod względem sanitarno-technicznym i higienicznym. Pobrano 18 próbek w kierunku badań bakteriologicznych oraz 2 próbki wody w kierunku bakterii z grupy Legionella. Jednostkowo były stwierdzone zanieczyszczenia mikrobiologiczne w zakresie ogólnej liczby mikroorganizmów w 36⁰C i gronkowców, oraz w zakresie azotanów. W wyniku podjętych działań, między innymi wzmożonej dezynfekcji, badane próbki wody odpowiadały wymaganiom. Obiekt w nadzorowanym okresie był bezpieczny pod względem zdrowotnym dla osób odwiedzających.

Inne obiekty użyteczności publicznej.

Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłodzku nadzorował przestrzeganie przez zarządców wymagań sanitarnych na terenie obiektów użyteczności publicznej takich jak: pralnie, tereny rekreacyjne, trasy turystyczne, apteki, hale sportowe, kina. Przeprowadzono

w obiektach 25 kontroli sanitarnych. Przeprowadzona kontrola sanitarna w Hali Sportowej przy ul. Kusocińskiego, wykazała nieprawidłowości techniczne dotyczące ścian w pomieszczeniach. W jednym zakładzie pralniczym w Kłodzku kontrola wykazała nieprawidłowości sanitarne i techniczne. Za nieprawidłowości sanitarne zastosowano karanie mandatowe, kontrola sprawdzająca wykazała usunięcie uchybień higienicznych. W związku z niewłaściwym stanem technicznym pomieszczeń w pralni prowadzone jest postępowanie administracyjne. Pozostałe skontrolowane obiekty użyteczności publicznej były utrzymane w dobrym stanie sanitarno-technicznym.

Wnioski od mieszkańców

Do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kłodzku złożono 7 wniosków dot. zalewania piwnic fekaliami, złych warunków sanitarnych w częściach wspólnych budynków mieszkalnych, uciążliwości od gołębi, uciążliwości od hałasu w budynku mieszkalnym. W wyniku sprawdzenia stanu faktycznego potwierdzono zarzuty w dwóch przypadkach. Prowadzone postępowania administracyjne w sprawie złego stanu sanitarnego piwnic oraz innych części wspólnych w budynkach mieszkalnych doprowadziły do usunięcia nieprawidłowości sanitarnych.

V. HIGIENA DZIECI I MŁODZIEŻY

Pracownicy Higieny Dzieci i Młodzieży PSSE w Kłodzku na terenie Miasta Kłodzka w 2017r. obejmowali nadzorem:

- przedszkola – 9,
- szkoły podstawowe – 5,
- zespoły szkół – 2,
- świetlice – 4,
- licea ogólnokształcące – 1,
- szkoły policealne – 2,
- wyższe szkoły niepubliczne – 2,
- żłobki – 3,
- klubik dziecięcy – 1,
- pozaszkolne placówki specjalistyczne – 1,

- placówki opiekuńczo – wychowawcze z pobytem całodobowym – 1,
- inne placówki rekreacyjne – 1.

Ilość kontroli w poszczególnych rodzajach obiektów:

- przedszkola – 11 kontroli,
- szkoły podstawowe – 11 kontroli,
- zespoły szkół – 2 kontrole,
- świetlice – 4 kontrole,
- licea ogólnokształcące – 1 kontrola,
- szkoły policealne – 2 kontrole,
- wyższe szkoły niepubliczne – 2 kontrole,
- żłobki – 4 kontrole,
- klubik dziecięcy – 2 kontrole,
- pozaszkolne placówki specjalistyczne – 1 kontrola,
- placówki opiekuńczo – wychowawcze z pobytem całodobowym – 1 kontrola,
- inne placówki rekreacyjne – 1 kontrola.

Na terenie Gminy Miejskiej Kłodzko funkcjonują: 4 przedszkola niepubliczne, 1 żłobek niepubliczny, 1 niepubliczny klubik dziecięcy oraz 2 zespoły szkół prowadzone przez Kłodzkie Towarzystwo Oświatowe i spółkę Zespół Szkół Alternatywnych Kłodzko, 1 Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące, 2 niepubliczne wyższe szkoły (medyczna i zarządzania), 1 prywatna placówka rekreacyjna (Sala Zabaw JAŚ), 1 placówka opiekuńczo-wychowawcza z pobytem całodobowym (Zespół Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych Typu Socjalizacyjnego ul. Wandy 6).

Placówki te otrzymują subwencje, dotacje z Urzędu Miasta, Starostwa Powiatowego.

W związku z reformą w oświacie powstały dwie szkoły podstawowe w miejsce zlikwidowanych zespołów szkół. Zmiany te wpłynęły na prowadzone postępowanie administracyjne w zlikwidowanych zespołach tj. wydanie nowych decyzji administracyjnych po przeprowadzeniu kontroli w powstałych szkołach podstawowych.

Stan techniczny placówek oświatowo – wychowawczych znajdujących się na terenie Miasta Kłodzka:

W Szkole Podstawowej Nr 3 w Kłodzku ul. Jana Pawła II 4 w Kłodzku postępowanie administracyjne nr 1395/14 z dnia 02.06.2014 r. dot.:

- ogrodzenia terenu szkoły od strony śmietnika i basenu,
- wyposażenia pracowni komputerowych w odpowiednią liczbę stanowisk komputerowych dla każdego ucznia w grupie korzystających z obowiązkowych zajęć komputerowych (budynek „A”),
- wyposażenia pomieszczeń oddziałów przedszkolnych i pomieszczeń świetlic (o wysokości pomieszczeń do 2.5 m) w wentylację mechaniczną (budynek „B”),
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego ścian i sufitów w ciągach komunikacyjnych na I i II piętrze. budynku oraz w ciągu komunikacyjnym – klatce schodowej prowadzącej z parteru na I piętro do sali korekcyjnej(budynek „A”),
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego paneli ściennych na I i II piętrze ciągu komunikacyjnego (budynek „A”).

W Szkole Podstawowej nr 6 ul Bohaterów Getta 6 w Kłodzku postępowanie administracyjne dotyczy:

- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego stolarki okiennej w pawilonie i świetlicy szkolnej,
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego ścian w ciągach komunikacyjnych w budynku głównym i pawilonie , sali nr 3 świetlicy szkolnej, sanitariatach szkolnych, auli szkolnej, pomieszczeniu gospodarczym w budynku głównym,
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego stolarkę okienną w budynku głównym.

W Szkole Podstawowej Nr 6 ul. Bohaterów Getta 6 w Kłodzku wykonano obowiązek decyzji nr 3056/13 z dnia 09.12.2013r. dotyczącej: stanu technicznego podłogi w hali sportowej przy ul. Wandy 1.

W Przedszkolu nr 4 ul. B. Getta 9 w Kłodzku prowadzone postępowanie dotyczy:

- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego ścian i sufitów w salach zabaw oddziału I, II, III, VII na parterze obiektu,

- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego ścian i sufitu w pomieszczeniu intendenta na parterze obiektu,
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego ścian i sufitu w ciągu komunikacyjnym klatki schodowej biegnącej z partery na I piętro obiektu,
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego ścian i sufitu w szatni oddziału I i II przy wejściu od ulicy Szkolnej na parterze obiektu,
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego ścian i sufitu w ciągu komunikacyjnym (szatni) oddziału w VII i VIII na parterze obiektu,
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego stolarkę okienna w salach zabaw oddziału V i VI na I piętrze,
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego stolarkę okienną w łazience dzieci na parterze budynku oraz oddziału IV i V na I piętrze,
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego stolarkę okienną w korytarzu na parterze obiektu przy wejściu od ul. Bohaterów Getta,
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego stolarkę okienną w pomieszczeniu intendenta na parterze obiektu,
- doprowadzenia do prawidłowego stanu technicznego parkiety w sali zajęć i zabaw oddziału IV na I piętrze.

W Przedszkolu "Promyczek" ul. M. Drzymały 1 w Kłodzku prowadzone postępowanie dotyczy:

- przedstawienia do wglądu pomiarów natężenia oświetlenia sztucznego w pomieszczeniach przedszkola.

Stan techniczny i sanitarny pozostałych placówek nie budził zastrzeżeń.

Wszystkie placówki oświatowo – wychowawcze są podłączone do kanalizacji miejskiej oraz we wszystkich placówkach zapewniona jest instalacja zimnej i ciepłej wody użytkowej.

Infrastruktura do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego.

Brak infrastruktury do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego stwierdzono w 6 szkołach: Zespół Szkół Alternatywnych w Kłodzku, Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące „Medical” w Kłodzku, Prywatne Medyczne Studium Zawodowe w Kłodzku, Policealna Szkoła Kosmetyki i Rozwoju "Gamma" w Kłodzku, Wyższa Szkoła Medyczna w Kłodzku, Wyższa Szkoła Zarządzania "Edukacja" w Kłodzku. Szkoły korzystają z boisk sportowych

znajdujących się na stadionie OSIR w Kłodzku lub sal gimnastycznych innych szkół, siłowni innych szkół, z basenu.

Ergonomia w placówkach nauczania i wychowania.

Wszystkie placówki posiadają sprzęt meblowy oznakowany, zestawiony prawidłowo, dostosowany do wzrostu dzieci. Nowo zakupiony sprzęt posiada certyfikaty.

Rozkłady zajęć lekcyjnych.

W wyniku oceny rozkładów zajęć lekcyjnych przeprowadzonej w placówkach oświatowo – wychowawczych stwierdzono, że zostały uwzględnione zasady higieny pracy umysłowej ucznia w zakresie równomiernego rozłożenia zajęć dydaktycznych.

Substancje i preparaty chemiczne w szkołach.

Substancje i preparaty chemiczne posiadają:

- Szkoła Podstawowa nr 1 w Kłodzku ul Zawiszy Czarnego 3,
- Szkoła Podstawowa nr 2 w Kłodzku ul. Zamiejska 24,
- Szkoła podstawowa nr 7 w kłodzku ul. Sienkiewicza 61.

oraz Niepubliczne Liceum Ogólnokształcące "MEDICAL" i Wyższa Szkoła Medyczna w Kłodzku ul. Stefana Okrzei 8.

Pozostałe szkoły nie posiadają i nie stosują substancji i preparatów chemicznych.

Nadzorem objęto bezpieczeństwo użytkowania i przechowywania substancji chemicznych. Stwierdzono aktualne spisy znajdujących się na stanie substancji chemicznych i ich mieszanin, posiadanie aktualnych kart charakterystyki. Substancje były przechowywane prawidłowo, zgodnie z przepisami i zaleceniami zawartymi w kartach charakterystyki, oznakowane w widoczny sposób, umożliwiając ich identyfikację oraz informujące o ich niebezpieczeństwie lub szkodliwości dla zdrowia. Nieprawidłowości nie stwierdzono.

Wszyscy uczniowie objęci są profilaktyczną opieką zdrowotną nadzorowaną przez medycynę szkolną w Kłodzku.

Placówki opiekuńczo – wychowawcze wsparcia dziennego.

Na terenie Kłodzka występują 4 świetlice socjoterapeutyczne. W świetlicy socjoterapeutycznej przy Szkole Podstawowej Nr 6 trwa postępowanie administracyjne dotyczące doprowadzenia do prawidłowego stanu sanitarno- technicznego stolarki okiennej w pomieszczeniu terapeutyczno- wychowawczym.

Skontrolowano także Prywatne Medyczne Studium Zawodowe w Kłodzku ul. Okrzei 8 i Policealną Szkołę Kosmetyki i Rozwoju Gamma Kłodzko ul. Rodzinna 83.

Stan techniczny i sanitarno – porządkowy pozostałych placówek nie budził zastrzeżeń.

VI. WARUNKI SANITARNO-HIGIENICZNE ŚRODOWISKA PRACY

Realizując ustawowe obowiązki z zakresu zdrowia publicznego, Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłodzku w 2017 r. sprawował nadzór nad warunkami higieny pracy w zakładach pracy, poprzez prowadzenie bieżącego nadzoru sanitarnego nad warunkami zdrowotnymi środowiska pracy. Zaplanowane cele ukierunkowane były na zapobieganie powstawaniu chorób zawodowych, celem wzmocnienia ochrony zdrowia pracowników przed negatywnym oddziaływaniem szkodliwych i uciążliwych czynników występujących w miejscu pracy. Podejmowane działania w zakresie higieny pracy mają zapewnić wysoki poziomu ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska. Prowadzono także nadzór nad przestrzeganiem wymagań w świetle obowiązujących przepisów, w tym rozporządzenia (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH), przy stosowaniu w działalności zawodowej i wprowadzaniu do obrotu niebezpiecznych substancji i mieszanin chemicznych, w tym chemicznych prekursorów narkotyków, produktów biobójczych i detergentów. Podejmowano także działania w zakresie promocji zdrowia.

Prowadząc nadzór nad warunkami higieny pracy w zakładach na terenie powiatu kłodzkiego, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego na rok 2017, szczególnie uwzględniono warunki pracy i ocenę narażenia zawodowego pracowników zatrudnionych:

- w przemyśle tworzyw sztucznych,
- podczas zabezpieczania/usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu powiatu kłodzkiego,
- kontroli w zakładach sektora gospodarki ściekami i odpadami .

Przeprowadzono dochodzenia epidemiologiczne w przypadku podejrzenia choroby zawodowej lub zgłoszeń o rozpoznaniu choroby zawodowej. W 2017 r. stwierdzono 1 chorobę zawodową u pracownika zakładu działającego na terenie miasta. W powiecie

klodzkiem w 2017 r. stwierdzono **27**. chorób zawodowych (wzrost o 3. choroby w porównaniu z 2016 r.).

Największe zakłady pracy działające na terenie miasta zajmują się produkcją urządzeń elektrycznych i produkcją mebli, dlatego też dominującymi czynnikami szkodliwymi występującymi w środowisku pracy są hałas i pyły.

Nadzorem w zakresie higieny pracy na terenie miasta Kłodzka objęto **41** zakładów, zatrudniających **2450**. pracowników, w których przeprowadzono 14 kontroli. W trakcie części kontroli stwierdzano niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń pracy i higieniczno-sanitarnych, brak badań i pomiarów czynników szkodliwych występujących na stanowiskach pracy. Wobec pracodawców, u których stwierdzono nieprzestrzeganie przepisów dot. bhp i higieny pracy, wszczęto postępowanie administracyjne i wydano 2. decyzje zawierające nakazy dot. higieny pracy. W 4 zakładach 31. pracowników pracuje w warunkach przekroczonych normatywów higienicznych czynników szkodliwych - dotyczy hałasu (30) i pyłów (1).

Pracodawcy podejmują działania do zmniejszenia liczby narażonych pracowników, przeprowadzając ocenę ryzyka i ocenę narażenia na poszczególnych stanowiskach pracy poprzez wykonywanie badań i pomiarów czynników szkodliwych.

Stan sanitarny w kontrolowanych zakładach zlokalizowanych w mieście jest zróżnicowany z wyraźną tendencją do poprawy. W zakładach pracy objętych nadzorem wydzielone jest zaplecze socjalno –sanitarne, tj. szatnie, natryski, toalety, pokoje śniadań bądź wydzielone są punkty spożywania posiłków. Pracodawcy nadal zapewniają swoim pracownikom zaplecza socjalne o różnym standardzie. Większość pracodawców zapewnia pomieszczenia pracy i higieniczno-sanitarne o odpowiednim standardzie, które spełniają wymogi sanitarne oraz wymagania bhp. Zauważalna jest tendencja, że w zakładach pracy gdzie pracodawca tworzy służbę bhp, warunki pracy oraz stan sanitarny jest na wyższym poziomie niż w zakładach, gdzie pracodawcy sami wypełniają obowiązki służby bhp.

Prowadzenie nadzoru nad przestrzeganiem obowiązków wynikających z przepisów dot. przeciwdziałaniu narkomanii oraz substancji chemicznych przez podmioty wprowadzające do obrotu i stosujące w działalności zawodowej prekursorzy kategorii 2 i 3, skutkuje lepszym zabezpieczeniem substancji chemicznych, które są prekursorami narkotyków, co pośrednio wpływa na bezpieczeństwo publiczne społeczeństwa. Sprawowanie

nadzoru i egzekwowanie higienicznych i bezpiecznych warunków pracy w nadzorowanych zakładach na terenie Kłodzka skutkuje małą liczbą rozpoznawanych chorób zawodowych.

VII. ZAPOBIEGAWCZY NADZÓR SANITARNY

W 2017 roku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłodzku w zakresie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego na etapie opiniowania warunków realizacji przedsięwzięć nie wydawał żadnych opinii dla inwestycji na przedmiotowym terenie.

Na etapie postępowania w sprawie określenia potrzeby przeprowadzenia oceny oddziaływania na środowisko wydano 1 opinie w formie pisemnej dla następującej inwestycji:

- Zmiana sposobu użytkowania istniejących hal magazynowych na zakład przetwarzania odpadów innych niż niebezpieczne w Kłodzku przy ul. Szpitalnej” na działce nr 12/4 AM-1 obręb Jurandów.

W tym że też roku Burmistrz Miasta Kłodzka zwracał się z prośbą o uzgodnienie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla terenu położonego między ulicami Dusznicką, Tadeusza Kościuszki, Bohaterów Getta, dr Janusza Korczaka, Wielisławską i Objazdową, w tym przypadku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłodzku skorzystał z art. 78 ust. 4 USTAWY z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko- brak zastrzeżeń.

Również w roku 2017 Burmistrz Miasta Kłodzka zwracał się z prośbą o zaopiniowanie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla miasta Kłodzka, w tym przypadku Państwowy Powiatowy Inspektor Sanitarny w Kłodzku skorzystał z art. 78 ust. 4 USTAWY z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko - brak zastrzeżeń.

VIII. DZIAŁALNOŚĆ W ZAKRESIE OŚWIATY ZDROWOTNEJ I PROMOCJI ZDROWIA

W 2017 roku działalność Oświaty Zdrowotnej i Promocji Zdrowia wynikała z kierunków określonych przez Głównego Inspektora Sanitarnego, założeń Narodowego Programu Zdrowia, Ustawy o Państwowej Inspekcji Sanitarnej oraz obecnej sytuacji epidemiologicznej i bieżących potrzeb środowiska lokalnego.

Szczegółowe działania podejmowane w ramach interwencji programowych i nieprogramowych w 2017 roku ilustrują poniższe tabele:

Tabela 1

Lp.	Nazwa interwencji programowej	Cel interwencji	Adresaci	Zasięg	
				2016 r.	2017 r.
1.	„Czyste Powietrze Wokół Nas”	Zwiększenie wrażliwości dzieci na szkodliwość dymu papierosowego.	Dzieci w wieku 4-7 lat, rodzice oraz opiekunowie	239	103
2.	„Nie pal przy mnie, proszę”	Uwrażliwienie dzieci na szkodliwe oddziaływanie dymu papierosowego związane z biernym paleniem.	Uczniowie klas I-III szkół podstawowych, rodzice	382	226
3.	„Znajdź Właściwe Rozwiązanie”	Zapobieganie palenia tytoniu wśród uczniów starszych klas szkół podstawowych i gimnazjum.	Uczniowie klas IV-VI szkół podstawowych i I-III klas szkół gimnazjalnych, rodzice	215	280
4.	„Bieg po Zdrowie”	Zwiększenie wiedzy i umiejętności uczniów na temat zdrowia w kontekście szkodliwości palenia papierosów i e-papierosów	Uczniowie klas IV szkół podstawowych, rodzice	-	189
5.	Ogólnopolski program edukacyjny „Trzymaj Formę!”	Pogłębienie wiedzy o znaczeniu zbilansowanej diety i aktywności fizycznej dla organizmu człowieka.	Uczniowie klas I-VI szkół podstawowych, I-III klas szkół gimnazjalnych oraz rodzice	1058	1076

6.	Program edukacyjny „ARS, czyli jak dbać miłość” w ramach Projekt KIK/68 „Profilaktyczny program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych”	Ograniczenie używania alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych przez kobiety w wieku prokreacyjnym, tj. między 15 a 49 rokiem życia.	Uczniowie klas V-IV szkół ponadgimnazjalnych, rodzice	216	192
7.	„Moje dziecko idzie do szkoły”	Ukształtowanie prawidłowych nawyków i umiejętności prozdrowotnych u dzieci w wieku wczesnoszkolnym oraz ich rodziców.	Uczniowie klas I szkół podstawowych, rodzice, opiekunowie	255	51
8.	„Wolność Oddechu – Zapobiegaj Astmie”	Uświadomienie rodzicom i opiekunom dzieci znaczenia wczesnej profilaktyki astmy oraz stworzenie dzieciom zagrożonym chorobą możliwości optymalnej jakości życia.	Uczniowie klas I-III szkół podstawowych, rodzice	258	183
9.	„Radosny Uśmiech – Radosna Przyszłość”	Zapobieganie próchnicy i chorobom przyzębia poprzez promowanie podstawowych zasad higieny jamy ustnej.	Uczniowie klas I-VI szkół podstawowych	1200	1268
10.	„Wybierz Życie- Pierwszy Krok”	Zmniejszenie występowania raka szyjki macicy i umieralności na tę chorobę.	Uczniowie klas I-IV szkół ponadgimnazjalnych, rodzice, klienci Galerii	862	514

Tabela 2

Lp.	Nazwa interwencji nieprogramowej	Cel/ hasło interwencji	Adresaci	Zasięg	
				2016 r.	2017 r.
1.	„Światowy Dzień bez Tytoniu”	„Tytoń - zagrożenie dla rozwoju”	Uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych,	2835	1700

			rodzice, nauczyciele, pracownicy szkół, pracownicy służby zdrowia, pacjenci, rodziny pacjentów, pracownicy i petenci PSSE		
2.	„Światowy Dzień Zdrowia”	„Depresja - porozmawiajmy o niej”	Uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych, rodzice, nauczyciele, pracownicy szkół, pracownicy służby zdrowia, pacjenci, rodziny pacjentów, pracownicy i petenci PSSE	1944	2087
3.	„Rzuć Palenie Razem z Nami”	Zwiększenie świadomości nt. skutków zdrowotnych związanych z paleniem tytoniu oraz zachęcenie palaczy do zerwania z nałogiem.	Uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych, nauczyciele, rodzice, pracownicy szkół, pracownicy służby zdrowia, pacjenci, pracownicy i petenci PSSE, osadzeni w Zakładzie Karnym	2640	873
4.	„Światowy Dzień Seniora”	Kształtowanie postawy młodych ludzi w stosunku do osób starszych, chorych i samotnych.	Seniorzy, uczniowie szkół podstawowych, klienci Galerii	320	339
5.	„Miesiąc profilaktyki raka piersi”	Zwiększenie świadomości na temat potrzeby wykonywania samobadania piersi.	Uczniowie szkół gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych, nauczyciele, pracownicy szkół, rodzice, pracownicy służby zdrowia, pacjenci, pracownicy i petenci PSSE	360	321
6.	„Światowy Dzień AIDS”	Ograniczenie liczby zakażeń HIV poprzez zwiększenie świadomości dotyczącej konsekwencji podejmowania	Uczniowie szkół podstawowych, gimnazjalnych, ponadgimnazjalnych, nauczyciele,	2567	1710

		ryzykownych zachowań/ Kampania edukacyjna ph. „Mam czas rozmawiać”	pracownicy i petenci PSSE		

IX. DZIAŁALNOŚĆ LABORATORYJNA

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Kłodzku wykonuje badania laboratoryjne w zakresie nadzoru sanitarnego, działając w Zintegrowanym Systemie Badań Laboratoryjnych. Zakres badań wykonywanych w Oddziale Laboratoryjnym jest zgodny z zadaniami statutowymi Inspekcji Sanitarnej.

Obecne przepisy obligują Inspekcję Sanitarną do działań w kierunku spełnienia koniecznych warunków w dziedzinie badań laboratoryjnych poprzez utrzymanie systemu zarządzania i akredytacji badań wykonywanych z zakresu wody oraz badań epidemiologicznych. Laboratorium nasze posiada certyfikat akredytacji Polskiego Centrum Akredytacyjnego nr **AB 681** w oparciu o normę PN-EN-ISO/IEC 17025:2005+Ap.1:2007 „Ogólne wymagania dotyczące kompetencji laboratoriów badawczych i wzorcujących”. Aktualny zakres badań dostępny na stronie www.pca.gov.pl.

Corocznie nasze kompetencje są sprawdzane na audycie zewnętrznym przeprowadzanym przez jednostkę zewnętrzną, Polskie Centrum Akredytacji. Nasz System Zarządzania jest stale doskonalony, dalszym celem jest utrzymanie oraz stopniowe rozszerzanie zakresu akredytacji. Oddział Laboratoryjny Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Kłodzku wykonuje badania różnego rodzaju wód: wody do spożycia, wody mineralnej, wody dla sztucznej nerki, wody z kąpielisk, miejsc wykorzystywanych do kąpieli i wody z pływalni, wody z instalacji wody ciepłej oraz badania do książeczek zdrowia.

Nasze laboratorium specjalizujące się w badaniach wody i obsługujące w tym zakresie trzy powiaty (kłodzki, ząbkowicki i dzierzoniowski) jest w pełni przygotowane do wykonywania tych badań.

Zadania realizowane są w dwóch laboratoriach: Laboratorium Badania Wody oraz Laboratorium Bakteriologii Lekarskiej.

Laboratorium Badania Wody wykonuje mikrobiologiczne i fizykochemiczne badania jakości wody wodociągowej przeznaczonej do spożycia, wody z basenów kąpielowych odkrytych i krytych, wody z jacuzzi, wody z kąpielisk, wody z miejsc przeznaczonych do kąpieli, wody z instalacji wody ciepłej, wód mineralnych, wody dla sztucznej nerki.

W zakresie badań mikrobiologicznych oznaczane są następujące parametry: bakterie grupy coli, bakterie *Escherichia coli*, enterokoki kałowe, ogólna liczba bakterii, liczba gronkowców koagulazo-dodatnich, liczba bakterii z rodzaju *Legionella*, liczba bakterii *Pseudomonasaeruginosa*, liczba bakterii *clostridium perffringens*. Badania fizyko-chemiczne obejmowały oznaczanie barwy, mętności, przewodnictwa, odczynu, jonu amonowego, azotynów, azotanów, chlorków, żelaza, manganu, glinu, twardości ogólnej, wapnia, magnezu, zapachu, detergentów, siarczanów.

W 2017 r. na terenie Kłodzka badane były próbki wody pobierane z wodociągu publicznego zaopatrującego mieszkańców miasta, z basenu kąpielowego krytego oraz basenu odkrytego otwartego w sezonie letnim.

PODSUMOWANIE I WNIOSKI

Sytuacja epidemiologiczna w Kłodzku nie zmieniła się znacząco w porównaniu do lat ubiegłych. Nadal rejestrujemy poważną liczbę osób uparczywie uchylających się od szczepień.

Stan sanitarny i techniczny podmiotów leczniczych w 2017 oceniono jako dobry.

Na podstawie zebranych danych w trakcie kontroli sanitarnych oraz po przeanalizowaniu sprawozdań z badań wody przeprowadzanych przez przedsiębiorstwo wodno-kanalizacyjne w ramach kontroli wewnętrznej stwierdzono, że woda dostarczana przez Wodociągi Kłodzkie Sp. z o.o. w Kłodzku odpowiadała stawianym jej wymaganiom sanitarnym. Oceniono dobrze pod względem sanitarno-technicznym skontrolowane obiekty infrastruktury wodociągowej.

W celu zapewnienia prawidłowego poziomu bezpieczeństwa zdrowotnego żywności i żywienia nadal będzie kontynuowany nadzór sanitarny, głównie w zakresie:

- warunków produkcji żywności głównie w piekarniach, ciastkarniach i wytwórniach wód mineralnych,
- przestrzegania wymagań dotyczących znakowania, prezentacji i reklamy suplementów diety i środków spożywczych specjalnego przeznaczenia żywieniowego,

- wdrożenia i przestrzegania wytycznych GHP/GMP i systemu HACCP,
- wzmożenia nadzoru sanitarnego w obiektach, w których stwierdzono nieprawidłowy stan sanitarny w 2016 roku,
- nadzoru w zakresie identyfikowalności i prawidłowego oznakowania mięsa i przetworów mięsnych.

W ramach prowadzonej działalności oświatowo-zdrowotnej kontynuowana jest współpraca ze szkołami i przedszkolami, Zakładem Opieki Zdrowotnej w Kłodzku, Galerią Twierdza Kłodzko, Zakładem Karnym w Kłodzku i lokalną prasą.

Nasze laboratorium systematycznie się rozwija, badania laboratoryjne wykonywane są przez kompetentny personel stale podnoszący swoje kwalifikacje.

Dalsze utrzymanie laboratorium na jak najwyższym poziomie w zakresie wykonywanych badań i stały rozwój laboratorium mogą w znacznym stopniu przyczynić się do zapobiegania występowania chorób zakaźnych mieszkańców oraz podjęcia skutecznych działań w razie pojawienia się ewentualnych zagrożeń.